

УДК 811.112

Архипенко Людмила Михайлівна кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології та історії Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, Харків, <https://orcid.org/0000-0002-9846-9493>

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОВИ ЯК ПРОЯВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ УПЛИВІВ

Анотація. У статті досліджено процеси інтернаціоналізації в українській мові початку ХХІ століття в контексті глобалізації, інтенсивних суспільних змін та інформаційно-комунікаційної революції. Наголошено, що мовне середовище зазнає потужного зовнішнього впливу, передусім через проникнення англізмів, які стають органічною частиною наукового, медійного та розмовного дискурсів. Для дослідження залучено комплекс загальнонаукових і спеціальних методів: описовий, систематизації та узагальнення, що дозволило простежити новітні тенденції інтернаціоналізації й визначити їхній вплив на розвиток української лексичної системи.

Доведено, що запозичення та інтернаціоналізми є відображенням соціокультурних процесів і важливим чинником мовної динаміки. Встановлено, що англійська мова утверджується як глобальний комунікативний інструмент, зумовлюючи появу значної кількості нових термінів, які активно адаптуються в українському мовному просторі. Особливу увагу приділено словотвірним процесам, використанню міжнародних афіксів і появі неосемантизмів, що формують нові словотвірні гнізда та демонструють стилістичну багатозначність.

ЗМІ визначено провідним каналом поширення іншомовної лексики, що з одного боку сприяє інтеграції української мови у світовий інформаційний простір, а з іншого – створює загрозу для збереження національної мовної ідентичності. Акцентовано на подвійності впливу глобалізаційних процесів: вони стимулюють конвергентні явища та професіоналізацію лексики, водночас провокуючи дисбаланс між власне українськими та іншомовними елементами.

У висновках наголошено на необхідності збереження мовної рівноваги: адаптації нових інтернаціоналізмів із одночасним плеканням національної мовної традиції. Перспективними напрямками подальших досліджень визначено аналіз функціонування інтернаціональної лексики у різностильових текстах та соціокультурний вимір її поширення в умовах глобалізації.

Ключові слова: інтернаціоналізація, інтернаціоналізми, англізми, запозичення, словотвір, неосемантизми, глобалізація, мовна ідентичність

Arkhypenko Liudmyla Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Ukrainian Philology and History, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Kharkiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-9846-9493>

INTERNATIONALIZATION OF THE NATIONAL LANGUAGE AS A MANIFESTATION OF GLOBALIZATION INFLUENCES

Abstract. The article explores the processes of internationalization in the Ukrainian language of the early 21st century in the context of globalization, rapid social transformations, and the information and communication revolution. It is emphasized that the linguistic environment has undergone significant external influences, primarily through the penetration of Anglicisms, which are becoming an integral part of scientific, journalistic, media, and everyday discourse. A set of general and special research methods was applied, including descriptive analysis, systematization, and generalization, which made it possible to trace current tendencies of internationalization and to determine their impact on the development of the Ukrainian lexical system.

The study demonstrates that borrowings and internationalisms reflect sociocultural processes and represent an important factor of linguistic dynamics. English is increasingly established as a global means of communication, introducing numerous new terms that are actively adapted into the Ukrainian linguistic space. Particular attention is given to word-formation processes, the use of international affixes, and the emergence of neosemantisms that create new derivational nests and illustrate stylistic diversity.

Mass media are identified as the main channel of dissemination of foreign vocabulary, which on the one hand facilitates Ukraine's integration into the global information space, and on the other hand poses risks for the preservation of national linguistic identity. The dual impact of globalization is highlighted: it stimulates convergent processes and the professionalization of vocabulary while simultaneously provoking competition between native Ukrainian and foreign elements.

The conclusions stress the necessity of maintaining linguistic balance: adapting new internationalisms while at the same time safeguarding national linguistic traditions. Promising directions for further research include the analysis of the functioning of international vocabulary in different types of texts as well as the sociocultural dimension of its spread under conditions of globalization.

Keywords: internationalization, internationalisms, Anglicisms, borrowings, word-formation, neosemantisms, globalization, linguistic identity

Постановка проблеми. Початок ХХІ століття, який позначився різними подіями й потрясіннями (стрімкий розвиток технологій, розвиток інформаційного суспільства, війни, пандемія COVID-19) вплинули на всі сфери суспільного життя й знайшли відображення у мові. Зміни в економіці, політиці впливають на людську свідомість, змінюючи мовне середовище, яке зазнало впливу ззовні у вигляді лексичних запозичень, переважно з англійської мови.

У контексті інформаційної та телекомунікаційної революції спостерігається інтенсивне становлення глобального суспільства планетарного масштабу. Сформовано єдиний інформаційний простір, через який провідні держави світу змагаються за домінування та стратегічні переваги. Визначальним принципом нової інформаційної епохи виступає інтелектуальна конкурентоспроможність, що значною мірою ґрунтується на національній культурі та мовній ідентичності. Мова, здатна відображати сутність сучасної доби, постає як ключовий засіб комунікації та трансляції знань. Водночас спостерігається масштабне проникнення англійців, які активно входять українську мову. Англійська утверджується як провідний інструмент міжнародного спілкування у сфері бізнесу, науки, культури, медіа та цифрових технологій, що характеризує її як «глобальну мову». Запозичення іншомовної лексики вже не сприймаються як явище неприродне. До активного мовного вжитку увійшли такі терміни, як *рейтинг (rating)*, *офшори (offshore)*, *ліфтинг (lifting)*, *демпінг (dumping)*, *блокбастер (blockbuster)*, *моніторинг (monitoring)*, *дисплей (display)*, *ф'ючерси (futures)*, *провайдер (provider)* та інші. Ця тенденція засвідчує динамічний процес інтернаціоналізації мовного простору, що супроводжується взаємовпливом культур і формуванням глобальної мовної спільноти, яка потребує продовження системного дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зацікавленість мовною інтернаціоналізацією не втрачає актуальності й фіксує кількісне зростання досліджень в контексті мовних контактів. У вивченні інтернаціональної лексики в глобальному та українському розрізі заслуговують уваги наукові студії Е. Вюстера, А. Мейє, В. Акуленка, І. Білодіда, К. Вашакової, Е. Есенової, Т. Кияка, З. Куделько, І. Кочан, Е. Скороходько, Є. Карпіловської, Т. Панько, Л. Фенюк, О. Ковалчук, В. Нікішиної, І. Гречухіної, О. Слабої, С. Кійко, Т. Секунди, Т. Біленко, Т. Катиш, О. Антоненко, Г. Онуфрієнко, І. Усової та інших, у яких досліджено проблеми інтернаціоналізації.

Мета статті – висвітлити результати дослідження впливів інтернаціоналізації на лексичну систему української мови. Для реалізації поставленої мети залучено як загальнонаукові, так і спеціальні методи дослідження: описовий метод (загальний аналіз, класифікація й інтерпретація аналізованої інтернаціональної лексики, уживаної в різностильових текстах); методи систематизації й узагальнення (виявлення новітніх тенденцій інтернаціоналізації). Зазначені методи дослідження уможливили з'ясування впливу на інтернаціоналізмів на національні мови в контексті глобалізації.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасному технологічному середовищі мова набуває багатовимірності, реалізуючись у друкованому, усному та аудіовізуальному форматах. Така поліфункціональність надає мові статусу універсального інструмента, що набуває глобального значення та відображає ключові тенденції розвитку мовної культури сьогодення. Поєднання універсалізму мовних процесів із збереженням розмаїття окремих культурно-мовних систем формує багатовимірність комунікації в умовах міжкультурної взаємодії. Серед складових цього процесу – соціокультурна експансія, основним каналом якої виступають засоби масової інформації, що залучають значну

кількість іншомовних запозичень. В умовах глобалізації національні мови й українська зокрема виявляються особливо вразливими до подібних впливів, що зумовлює потребу в її цілеспрямованому захисті, дбайливому ставленні та комплексному соціолінгвістичному аналізі процесів, пов'язаних із масовим проникненням іншомовної, насамперед англійської.

Уперше концепція інтернаціоналізації, інтелектуалізації та демократизації слов'янських мов була сформульована у «Тезах» Празького лінгвістичного гуртка ще 1929 року. Науково визначити поняття лексичний інтернаціоналізм спробував І. Білодід, називаючи в мовознавстві інтернаціоналізмами особливо важливі форми лексичної спільності, які є міжмовною синхронічною категорією, котра має прояв лише при зіткненні або зіставленні мов [3, с. 13]. Сучасні дослідники слов'янської мовознавчої сфери, зокрема К. Вапакова, розглядають інтернаціоналізми як міжнародні мовні одиниці різного рівня складності (слова, морфеми, конструкції), що мають «формально та семантично схожі відповідники принаймні у трьох генетично несхожих мовах» [10, с. 29]. За висновками цієї ж дослідниці, тенденція до інтернаціоналізації продовжує зростати й активно впливає на розвиток слов'янських мов [11]. На переконання О. Слабої, «<...> інтернаціоналізми суттєво впливають на розвиток сучасних національних мов, оскільки є загальновизнаними формами лексико-семантичного вираження найважливіших понять сучасної науки й культури» [8]. В українській мові за останні десятиріччя спостерігаються помітні кількісні та якісні зміни, пов'язані з використанням інтернаціоналізмів: у другій половині ХХ століття вони переважно використовувалися в науковому стилі, формуючи терміносистеми різних галузей знань і поступово проникаючи у публіцистику, а на початку ХХІ століття їхнє використання значно поширилося, охопивши засоби масової інформації, художню літературу та навіть повсякденну мову. Цю тенденцію, особливо відчутну у сфері спеціальної лексики, відзначили А. Д'яков, Т. Кияк, З. Куделько в монографії «Основи термінотворення: Семантичні та соціолінгвістичні аспекти» [4, с. 115].

Критерії інтернаціоналізму, на жаль, не чіткі, що призводить до розмаїтості в науковому тлумаченні цього поняття. На міжнаціональний характер вживання інтернаціоналізмів вказує Т. Кияк, адже вони однакові за значенням та аналогічні за вимовою як мінімум у трьох неспоріднених мовах. При цьому вони не обов'язково мають характер запозичень, бо багато слів рідної мови стали інтернаціоналізмами [7, с. 144–145].

Дослідження інтернаціональної лексики неможливо здійснювати ізольовано від зовнішніх чинників, які впливають на функціонування та розвиток мови. Одним із провідних факторів є мовні контакти, тобто взаємодія різних мовних систем. Аналіз цих контактів дає змогу глибше зрозуміти внутрішні механізми побудови мови та закономірності її розвитку. Важливо зазначити, що в певні історичні періоди одна мова може перебувати у взаємодії не лише з однією, а з кількома мовами одночасно, причому інтенсивність таких контактів може змінюватися залежно від конкретних суспільно-історичних умов [1]. Проникнення інтернаціональної лексики відбувається під впливом різних факторів: зовнішніх (позалінгвальних) та внутрішніх (лінгвальних) [2].

Дослідження запозиченої лексики традиційно здійснюється у трьох напрямках: аналіз умов її виникнення; вивчення культурологічного виміру запозичень; визначення їхніх функцій у мовному середовищі.

Глобалізація неоднозначно впливає на мовний простір. З одного боку, вона стимулює конвергентні процеси: появу нових запозичень (*стикер, фриланс, стрим, диджиталізація, скриншот, імпічмент, тюнінг* тощо) та формування міжнародної ділової культури, з іншого боку, зростає прагнення зберегти національні цінності, культурну самобутність і традиційні моделі поведінки, щоб уникнути розчинення в асимільованій масовій культурі. У сучасному інформаційному середовищі, породженому й посиленому процесами глобалізації, існує багато автономних культурно-інформаційних систем. У цьому контексті мова залишається одним із найважливіших інструментів збереження етнічної ідентичності, попри свою динамічність і відкритість до запозичень та новоутворень. Тісний зв'язок між мовою та культурою, як складовими духовного пізнання світу, перш за все реалізується через комунікацію. Мова акумулює народний досвід у всій його повноті, створюючи своєрідну 'колективну свідомість' етносу. Коли нове покоління або представник певної спільноти освоює мову, він водночас долучається до потужного культурно-історичного контексту – системи суспільних відносин, колективного знання, усталених норм поведінки та соціокультурних цінностей.

Мова як універсальний інструмент культури виконує низку ключових функцій: позначає важливі для етносу поняття, забезпечує комунікацію між його представниками, слугує засобом вираження емоцій і духовних цінностей, передає культурну спадщину між поколіннями та забезпечує розвиток етнічного світогляду. В умовах глобалізації мова залишається одним із головних чинників збереження етнічної ідентичності, навіть будучи відкритою до новоутворень і запозичень.

Одним з проявів інтернаціоналізації в слов'янських мовах виступає словотвірна адаптація запозичень, активне використання інтернаціональних афіксів і усталених словотвірних моделей у різних стилях. В українській мові це простежується у варіативності форм та коливаннях правопису (*он-лайн – онлайн, кава-брейк – кавабрейк*). Такі явища ілюструють перехідний стан норми та динамічні процеси в мові. Активними в сучасному словотворенні залишаються й інтернаціональні афікси грецького й латинського походження (*-ація, -изм, -іст, анти-, супер-, гіпер-* тощо), а також англійський формант *-інг-*. Особливої продуктивності набули префікси *анти-* й *супер-*, які поєднуються з іменниковими та прикметниковими основами. Якщо раніше з префіксом *анти-* переважали терміни для позначення процесів та дій, то нині в текстах ЗМІ використовують значну кількість лексем з цим префіксом (*антиглобаліст, антирейдер, антиреклама, антипіар, антивірусний, антикорупційний, супергерой, супергігант, супердохідний, суперприємний, супертаємний* та інші): «Донорство як *супергеройський* вчинок. Київстар ТБ не обмежується лише акумулюванням коштів в благодійність. Завдяки ініціативі "Справжній *супергерой* – це ти" у партнерстві з ГО "Агенти крові" платформа підтримує донорів крові» («Економічна правда», 3 березня 2025); «Ключовими змінами в

антирейдерському законодавстві стали запровадження державної реєстрації юридичних осіб і ФОП в автоматичному режимі, зміна порядку оскарження дій державних реєстраторів, порядку розірвання договору оренди землі, особливості реєстрації прав на нерухоме майно за наявності обтяжень, обов'язкова публікація рішень Мін'юсту і його територіальних органів за результатами розгляду скарг у сфері державної реєстрації на їх сайтах» («Економічна правда», 29 січня 2025). Ці лексеми з іншомовними афіксами, утворені на україномовному ґрунті, засвідчують посилення позицій інтернаціональних елементів у словотворенні.

Інтернаціоналізація сприяє інтелектуалізації мови, оскільки зростає частка професійної та спеціальної лексики. У зв'язку з цим у сучасний період інформаційного буму спостерігається тенденція поєднання як інтернаціональних елементів у спеціальних професійних підсистемах, так і національних, що і визначає термінотворчий процес нашого сьогодення та порушує проблему інтернаціоналізації спеціальних терміносистем з метою полегшення міжнародного спілкування [4]. Водночас процеси інтернаціоналізації підсилюють експресивність і демократизацію мовлення: інтернаціоналізми та їхні похідні активно використовуються в медіа з оцінно-емоційним забарвленням [9]. У наукових текстах інтернаціоналізми формують спільний термінологічний фонд і типові словотвірні моделі, тоді як у медійному просторі частіше простежується конкуренція між власне українськими та запозиченими елементами. Це протистояння запобігає надмірному засиллю чужомовної лексики та зберігає національні словотвірні особливості. У різних сферах мовлення проявляється взаємодія інтернаціональних і національних ресурсів: лексична конкуренція: *селфі* – *самознимка*, *лайк* – *уподобайка*, *гаджет* – *пристрій*, *фідбек* – *відгук*, *зворотний зв'язок*, *форум* – *з'їзд*, *зліт*; семантико-функціональна диференціація: *вайб* – *емоція*, *хайп* – *галас*, *блог* – *журнал*, *щоденник*, *булінг* – *цькування*; комунікативно-прагматичні відмінності: *смайл* – *смайлик*, *SMS-повідомлення* – *есемес* – *есемеска*; витіснення варіантів: *саміт* замість *зустріч на найвищому рівні*, *акаунт* – *обліковий запис*, *стрім* – *прямий ефір*. Таке співіснування підтверджує активний розвиток словотвірної системи української мови під впливом інтернаціоналізації.

Словотвірні гнізда, утворені від давніх інтернаціоналізмів, активно поповнюються новими похідними та неосемантизмами – словами з новим або модифікованим значенням. В українській мові це явище детально вивчала Є. Карпіловська [6]. Неосемантизми формують нові словотвірні гнізда з похідними-омонімами, які поширені в текстах різних стилів. Так, наприклад, англізм *драйв* (*drive*), що спочатку функціонувало як спортивний термін у тенісі, тепер використовується і в музичному дискурсі (джаз, рок), і в молодіжному сленгу. Інше неозапозичення – *драйвер*: у професійному середовищі означає «комп'ютерну програму», у розмовній мові «водій» (адаптоване значення англ. *driver*). Кореневе гніздо на базі *драйв/драйвер* активно розростається, охоплюючи автомобільну, комп'ютерну, музичну, фінансову, спортивну й навіть психологічну сфери. До нього входять численні похідні: *драйвувати*, *драйвовий*, *драйвування*, *автодрайв*, *автодрайвер*, *тест-драйв* тощо. У сфері словотвору

відзначається варіативність прикметників різними українськими суфіксами (*драйвовий, драйверський, драйверний*). При цьому простежується стилістична диференціація: у наукових і професійних текстах уживають *драйверний, драйверський* (як комп'ютерні терміни, а також у транспортному дискурсі): «Представлено *драйверний* позашляховик Nissan Patrol Nismo. Вперше версія Nismo з'явилася у позашляховика Nissan Patrol десять років тому, проте була доступна виключно на ринку ОАЕ. Тепер модернізована модифікація з'явилася і у моделі нового покоління — при цьому вона стала глобальною» («CARS APP», 26 червня 2025), тоді як *драйвовий* характерний для розмовного мовлення: «Це матеріал, з яким я дуже довго носився, він дуже дорогий мені – крутий, *драйвовий*. Навіть боялись, що занадто *драйвовий* для театру. А тепер у мене зібралась така прекрасна, чудова трупа, що гріх не зробити його в Одесі <...>» («Українська правда», 3 лютого 2023 р.). Таким чином, неосемантизми не лише збагачують словотвірну систему української мови, а й демонструють стилістичне розшарування та активне поширення в різних сферах комунікації.

Одним із провідних каналів поширення іншомовних слів в національних мовах, як ми вже зазначали, виступають ЗМІ. Активна участь країн у міжнародній економічній, політичній та інформаційній сферах неминуче змінює усталені культурні аспекти (наприклад, інститут сім'ї, систему цінностей, моральні принципи) та наголошує на важливості уважного вивчення інформаційних потоків та їх впливу на суспільство, насамперед через мову. Доступна широкому загалу інформація стає підґрунтям для нових поглядів на культурні та ідеологічні ідеали, тлумачення світових подій та перспективи розвитку суспільства. Ставлення до нових мовних явищ, зокрема до запозичених слів (переважно англізмів), різняться: люди, які володіють двома мовами, сприймають їх легше, тоді як іншим буває важко зрозуміти нові терміни. Масова культура, спираючись на отриману інформацію, підтримує розвиток комунікацій, поширення загальних культурних зразків та норм, які дослідники називають транснаціональною культурою. Вона активно просувається через ЗМІ та Інтернет, впливаючи на національні мови, традиції та переконання. Маніпулювання громадською думкою веде до поступового прийняття нових смислів та ідеалів як своїх. Така експансія масової культури розмиває різницю між різними субкультурами, сприяючи формуванню глобальної культурної системи, яка одночасно включає етнічні риси мови та впливає на мовну свідомість людей в умовах глобалізації.

Сучасні медіа впроваджують як позитивні, так і негативні тенденції: зростає кількість іншомовних елементів, вживається ненормативна лексика, а стилістичною 'модою' стає вживання англізмів. Через ЗМІ цей мовний стандарт нав'язується суспільству як приклад сучасної мови. У політиці та бізнесі англізми використовуються для створення образів та маніпуляції свідомістю, тоді як на телебаченні часто фіксується їхнє безпідставне використання. Особливо швидко англізація поширюється через інтернет, де постійне оновлення технологій потребує нової термінології. Мова преси прагне експресивності та ефекту новизни, що часто досягається шляхом використання запозичень. Водночас їхні кальки та невдалі переклади знижують інформативність. Загалом англізми в ЗМІ

виконують соціокультурну функцію. Більшість таких запозичень поступово адаптується до граматичних та фонетичних норм мови-реципієнта. Проблема збереження самобутності української мови в умовах глобалізації різновекторна: нормативне регулювання мовної практики та дбайливе ставлення до власних мовних традицій; створення міжнародних лінгвокультурних програм як альтернативи культурної уніфікації. Проте надмірне вживання англізмів створює й низку труднощів: семантична непрозорість нових лексем ускладнює комунікацію, знижує якість мови та ефективність спілкування. Часто освоєння запозичень починається з їхнього неправильного вживання, що провокує появу додаткових значень та прискорює інтеграцію національної мови до масової культури, водночас загрожуючи її ідентичності.

Висновки. Інтернаціоналізація – невід’ємна складова в процесі розвитку національних мов. Дослідження цього процесу дозволяє розуміти місце й роль інтернаціоналізмів в українській мові через взаємодію з іншими мовами в контексті міжкультурної комунікації та глобалізації. На відміну від запозичень, інтернаціоналізми розповсюджені в різних неспоріднених мовах і називають поняття міжнародного значення. Поширеність певного слова, його етимологія схожість форми та семантики мають значення при віднесенні його до інтернаціоналізмів.

У залученні інтернаціоналізмів та іншомовних слів у національні мови провідна роль належить ЗМІ. З одного боку, це сприяє розвитку комунікації й інтеграції у світовий простір, а з іншого – створює загрозу для національної мовної ідентичності, тому важливо зберігати мовний баланс: адаптувати нові лексеми, але водночас дбати про самобутність української мови в умовах глобалізації. Перспективним у подальшому дослідженні процесу інтернаціоналізації національних може бути аналізування й вивчення специфіки використання інтернаціональної лексики в різностильовому розрізі.

Література:

1. Архипенко Л. М. Активізація процесу запозичення в сучасній українській мові кінця ХХ–початку ХХІ століття, 2003. URL: <https://surl.lu/brjtvvg>
2. Архипенко Л. М., Мельник П. В. Іншомовна неолексика в економічному дискурсі. Scientific developments of European countries in the area of philological researches: Collective monograph. Riga: Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2020. P. 15–33. URL: <https://surl.li/ylqsqf>
3. Білодід І. Інтернаціональні елементи в лексиці та термінології. Харків: Вища школа, 1980. 208 с.
4. Вакуленко М. О. Українська термінологія: комплексний лінгвістичний аналіз: монографія. Івано-Франківськ, 2015. 361 с.
5. Д’яков А., Кияк Т., Куделько З. Основи термінотворення: Семантичні та соціолінгвістичні аспекти. Київ : Вид. дім «КМ Academia», 2000. 218 с.
6. Карпіловська Л. П., Кислюк, Клименко Н. Ф., Критська В. І., Пуздирева Т. К., Романюк Ю. В. Вплив суспільних змін на розвиток української мови: Монографія. Відп. ред. Є А. Карпіловська. К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. 444 с.
7. Кияк Т. Науково-технічний переклад (теоретичні та практичні аспекти). Іноземна філологія. 1992. Вип. 104. С. 141–150.
8. Слаба О. Тенденції розвитку інтернаціоналізмів у німецькій фаховій мові економіки. Trends in the development of philological education in the era of digitalization: European and national contexts: Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2023. P. 394–400

9. Waszakowa K. Internacjonalizacja polskiej leksyki – stan obecny, prognozy na najbliższą przyszłość. W: E. Koriakowcewa (red.), *Przejawy internacjonalizacji w językach słowiańskich* (11–28). Siedlce: Wyd. Akademii Podlaskiej, 2009

10. Waszakowa K. *Przejawy internacjonalizacji w słowotwórstwie współczesnej polszczyzny*. Warszawa: WUW, 2005

11. Waszakowa K. *Przejawy tendencji do internacjonalizacji w systemach słowotwórczych języków zachodniosłowiańskich*. W: I. Ohnheiser (red.), *Słowotwórstwo / Nominacja* (78–102). Innsbruck: Univer. Innsbruck; Opole: Uniwer. Opolski, 2003

References:

1. Arkhypenko, L. M. (2003). *Aktyvizatsiia protsesu zapozychennia v suchasniï ukrainskii movi kintsia XX – pochatku XXI stolittia* [Activation of the borrowing process in the modern Ukrainian language of the late 20th – early 21st century]. <https://surl.lu/brjtvvg>

2. Arkhypenko, L. M., & Melnyk, P. V. (2020). Inshomovna neoleksyka v ekonomichnomu dyskursi [Foreign-language neologisms in economic discourse]. In *Scientific developments of European countries in the area of philological researches: Collective monograph* (pp. 15–33). Baltija Publishing. <https://surl.li/ylqsqf>

3. Bilodid I. (1980). *Internatsionalni elementy v leksytsi ta terminolohii*. Kharkiv: Vyshcha shkola.

4. D’iakov S., Kyiak, T., Kudelko Z (2000). *Osnovy terminotvorennia: Semantychni ta sotsiolinhvisty chni aspekty*. Kyiv: KM Academia

5. Karpilovska, Ye. A., Kysliuk, L. P., Klymenko, N. F., Krytska, V. I., Puzdyrieva, T. K., & Romaniuk, Yu. V. (2017). *Vplyv suspilnykh zmin na rozvytok ukrainskoi movy* [The influence of social changes on the development of the Ukrainian language] (Ye. A. Karpilovska, Ed.). Vydavnychiy dim Dmytra Buraho.

6. Kyiak T. (1992). *Naukovotekhnichniy pereklad (teoretychni ta praktychni aspekty)*. Inozemna filolohiia, (104), 141–150.

7. Slaba, O. (2023). *Tendentsii rozvytku internatsionalizmiv u nimetskii fakhovii movi ekonomiky* [Trends in the development of internationalisms in German economic terminology]. In *Trends in the development of philological education in the era of digitalization: European and national contexts: Scientific monograph* (pp. 394–400). Baltija Publishing.

8. Vakulenko, M. O. (2015). *Ukrainska terminolohiia: kompleksnyi lnhvistychnyi analiz* [Ukrainian terminology: Comprehensive linguistic analysis]. Ivano-Frankivsk.

9. Waszakowa, K. (2003). *Przejawy tendencji do internacjonalizacji w systemach słowotwórczych języków zachodniosłowiańskich*. In I. Ohnheiser (Ed.), *Słowotwórstwo / Nominacja* (pp. 78–102). Innsbruck University; Opole University.

10. Waszakowa, K. (2005). *Przejawy internacjonalizacji w słowotwórstwie współczesnej polszczyzny*. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.

11. Waszakowa, K. (2009). Internacjonalizacja polskiej leksyki – stan obecny, prognozy na najbliższą przyszłość. In E. Koriakowcewa (Ed.), *Przejawy internacjonalizacji w językach słowiańskich* (pp. 11–28). Wydawnictwo Akademii Podlaskiej.